

PROGRAMA

Acollida per a persones nouvingudes

Andorra la Vella, novembre del 2025



Govern d'Andorra

1. Identificació

ORGANISME:

Govern d'Andorra

MINISTERI:

Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana

DEPARTAMENT:

Departament de Polítiques d'Igualtat

SERVEI:

Programa d'acollida per a persones nouvingudes

2. Naturalesa

El Programa d'acollida per a persones nouvingudes, emmarcat dins del Departament de Polítiques d'Igualtat, és un recurs que pretén orientar i facilitar el procés d'integració de les persones nouvingudes al Principat d'Andorra. És un punt d'informació i un espai per rebre informació i acompanyament per tal de facilitar i promoure una integració plena per a les persones nouvingudes al país.

El Programa d'acollida per a persones nouvingudes és totalment gratuït i d'assistència voluntària. Disposa d'un conjunt d'accions i recursos temporals que intenten donar resposta d'una manera coordinada per part dels diferents agents implicats a l'arribada al Principat.

3. Fonamentació

3.1. Jurídica/normativa

Les referències normatives següents guien les accions que s'estan desenvolupant des de Departament, en referència al Programa d'acollida per a persones nouvingudes:

- Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, i les modificacions successives.
- Convenis entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals i a la circulació i el sojorn al Principat d'Andorra dels nacionals d'estats tercers, de 14-6-2001.

- Conveni entre el Principat d'Andorra i la República Portuguesa relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals, del 18-10-2007.
- Llei 14/2023, del 3 de juliol, de text consolidat del Codi de l'Administració.
- Decret legislatiu del 30-5-2018 de publicació del text refós de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris.
- Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i no-discriminació.

Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració

Títol IV. De l'entrada al Principat d'Andorra

Article 23. Política general en matèria d'immigració

1. El Govern analitza les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i de la societat andorranes en matèria d'immigració, així com la situació nacional del treball. Utilitza a aquest efecte les dades i anàlisis aportades per l'organisme competent en matèria d'ocupació, així com tots els altres instruments d'observació i d'estudi al seu abast.
2. El Govern completa aquesta anàlisi efectuant totes les consultes que considera oportunes prop de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, de les organitzacions empresarials, professionals i sindicals i prop de les associacions d'àmbit nacional que tenen un interès en matèria d'immigració.
3. A partir d'aquesta anàlisi el Govern defineix la política general en matèria d'immigració, privilegiant l'accés als llocs de treball dels andorrans i dels estrangers legalment residents, amb l'objectiu d'afavorir la cohesió social.
4. Quan considera necessari obrir globalment o sectorialment el mercat del treball interior a nous immigrants, el Govern adopta totes les normes i promou totes les mesures necessàries perquè les autoritzacions d'immigració que comporten el dret a treballar es concedeixin seguint els criteris de prioritat establerts a l'article 40 de la present Llei.
5. Així mateix, el Govern, a partir d'aquesta anàlisi, determina la conveniència de donar entrada al territori andorrà a persones estrangeres que, sense integrar-se en el mercat de treball del Principat, es considera que el fet que hi resideixin representa un interès per al país, en funció de les activitats que desenvolupen o del seu compromís d'invertir en actius andorrans, per donar així satisfacció a les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i la societat andorranes.
6. El Govern pren en consideració les anàlisis efectuades i les prioritats establertes en aquest capítol per fixar periòdicament per via reglamentària, a partir de la política d'immigració definida, les quotes d'autoritzacions d'immigració.
7. El Govern, de conformitat amb l'anàlisi definida als apartats anteriors del present article, fixa per via reglamentària, i per un període limitat, una quota especial d'autoritzacions destinades a cobrir les necessitats de mà d'obra que no han estat satisfetes pel mercat del

treball interior i corresponen a activitats laborals que, per les seves pròpies característiques, només poden ser exercides a Andorra durant una temporada determinada de l'any.

8. El Govern, de conformitat amb l'anàlisi definida als apartats anteriors del present article, fixa, per via reglamentària i per un període limitat, una quota especial d'autoritzacions per a una activitat professional determinada si constata un dèficit de mà d'obra per aquesta activitat professional en un sector econòmic concret. Aquest dèficit ha de correspondre a un augment conjuntural de l'activitat i no ha de poder ser satisfet pel mercat del treball interior.
9. Les autoritzacions temporals per a treballadors d'empreses estrangeres poden ser concedides en funció de les sol·licituds presentades, sempre i que s'ajustin als supòsits legals definits a l'article 27 de la present Llei i als criteris econòmics determinats prèviament pel Govern per via reglamentària per a la concessió d'aquest tipus d'autoritzacions.
10. El nombre d'autoritzacions de residència sense activitat lucrativa per a professionals amb projecció internacional i per raons d'interès científic, cultural i esportiu i per ingrés en centres geriàtrics privats o per ingrés en centres de cures mèdiques o terapèutiques privats que es poden concedir en un temps determinat es fixa periòdicament d'acord amb les circumstàncies econòmiques i socials del Principat d'Andorra. La determinació del nombre màxim d'autoritzacions es fa per via reglamentària en la mateixa norma que fixi les quotes d'autoritzacions d'immigració general o en una altra de la mateixa jerarquia. Totes aquestes autoritzacions de residència es computen dins de la quota aprovada, amb l'excepció de les relatives a les persones que accedeixin a la condició de resident sense activitat lucrativa, d'acord amb les disposicions dels articles 91, 93 i 94. Tampoc no computen les persones que es troben en una de les situacions esmentades a l'article 97.
11. El nombre d'autoritzacions d'immigració de treball sense residència es fixa periòdicament per via reglamentària, a partir de la política d'immigració definida i d'acord amb les circumstàncies econòmiques i socials del Principat d'Andorra.
12. El nombre d'autoritzacions d'immigració de residència i treball per compte propi es fixa periòdicament per via reglamentària, a partir de la política d'immigració definida i d'acord amb les circumstàncies econòmiques i socials del Principat d'Andorra.

Convenis entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals i a la circulació i el sojorn al Principat d'Andorra dels nacionals d'estats tercers, de 14-6-2001:

Article 3

Per a una estada de més de noranta dies en el territori d'una part contractant, els nacionals de l'altra part han de ser titulars d'una autorització de residència, la validesa de la qual s'ha de determinar d'acord amb la legislació de l'Estat d'acolliment.

Article 4

Sense perjudici de les disposicions dels apartats 3 i 4 de l'article 7, i de l'article 9, les condicions d'establiment aplicades als nacionals andorrans en el territori de l'altra part són almenys tan favorables com les que Espanya i França apliquen als nacionals dels Estats membres de la Unió Europea.

Els nacionals espanyols i francesos poden establir-se a Andorra de conformitat amb la legislació andorrana. Les condicions d'establiment aplicades als nacionals espanyols i francesos són sempre almenys tan favorables com les que Andorra aplica als nacionals de qualsevol altre Estat.

En el moment de la renovació, les autoritzacions d'immigració lliurades tenen una durada almenys igual a la de les autoritzacions que substitueixen. Les disposicions anteriors s'apliquen en les condicions previstes als articles 5, 6, 7, 8 i 9 del present Conveni.

Conveni entre el Principat d'Andorra i la República Portuguesa relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals, del 18-10-2007:

Article 3

Per a una estada de més de noranta dies en el territori d'una part contractant, els nacionals de l'altra part han de ser titulars d'una autorització de residència, la validesa de la qual s'ha de determinar d'acord amb la legislació de l'Estat d'acolliment.

Article 4

Sense perjudici de les disposicions de l'article 9, les condicions d'establiment aplicades als nacionals andorrans en el territori de Portugal són sempre almenys tan favorables com les que Portugal aplica als nacionals de qualsevol altre estat membre de la Unió Europea.

Els nacionals portuguesos poden establir-se a Andorra de conformitat amb la legislació andorrana. Les condicions d'establiment aplicades als nacionals portuguesos són sempre almenys tan favorables com les que Andorra aplica als nacionals de qualsevol estat membre de la Unió Europea.

En el moment de la renovació, les autoritzacions d'immigració lliurades tenen una durada almenys igual a la de les autoritzacions que substitueixen. Les disposicions anteriors s'apliquen en les condicions previstes als articles 5, 6, 7, 8 i 9 d'aquest Conveni.

Llei 14/2023, del 3 de juliol, de text consolidat del Codi de l'Administració

Article 13. Composició

Constitueixen l'Administració pública:

1. El Consell Executiu i els òrgans posats sota la seva direcció.
2. Els comuns i quarts i els òrgans que en depenen.
3. Els organismes autònoms o entitats parapúbliques.

Article 17. Funcionament dels serveis públics

Les autoritats i els funcionaris garantiran el funcionament continuat i regular dels serveis públics.

Article 18. Principis d'iniciativa i oportunitat

L'Administració pública està sotmesa al dret.

Dins el marc de les competències creades per l'ordenament jurídic i de les condicions previstes per a l'exercici d'aquestes competències, l'Administració té la iniciativa de les decisions a prendre i pot apreciar l'oportunitat de la seva acció.

Article 19. Principi d'igualtat

Tothom és igual davant l'Administració pública, sense que pugui ésser establerta cap discriminació per raó de naixença, de raça, de sexe, de religió, d'opinions o de qualsevol altra consideració personal o social.

L'Administració ha de tractar tots els ciutadans amb igualtat, objectivitat, neutralitat i imparcialitat. Els serveis administratius no poden comportar cap altra remuneració que la que autoritzin les lleis i els reglaments.

Article 20. Atribució de competències

Cap autoritat administrativa ni cap funcionari no té altres poders o competències que els que li són conferits per la llei o que li són delegats de conformitat amb la llei.

Article 21. Presumpció de validesa i executorietat dels actes administratius

Els actes administratius es presumeixen vàlids i són executoris, sense perjudici dels recursos administratius o jurisdiccionals de què disposen els administrats contra les actuacions administratives que lesionin llurs drets o llurs interessos legítims.

La subjecció al dret en l'exercici de les facultats reglamentàries i en l'activitat de l'Administració serà controlada per la jurisdicció administrativa i fiscal.

Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris:

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta llei, es defineixen els conceptes bàsics següents:

- a) Serveis socials. És la branca de la protecció social que s'adreça al benestar individual i social de la població, especialment de les persones, les famílies i els grups en situació de necessitat, per promocionar l'autonomia, la inclusió i la cohesió social. Estan formats pel conjunt organitzat de recursos humans i materials, prestacions, programes, protocols i accions adreçats a la prevenció, la promoció i l'atenció, especialment en les situacions de desprotecció, exclusió i dependència.

[...]

- g) Programes, protocols i accions socials i sociosanitàries. Són els instruments d'execució de la planificació de serveis socials i sociosanitaris adreçats a tota la població o a col·lectius o territoris específics. Tenen, sempre que sigui possible, un enfocament transversal amb altres sectors del benestar social.

Article 3 Principis rectors

- a) Coresponsabilitat. La responsabilitat en l'assoliment de la finalitat dels serveis socials i sociosanitaris és compartida entre els poders públics —Govern, comuns i altres entitats públiques i parapúbliques, d'acord amb les seves competències—, els beneficiaris dels serveis i les seves famílies i altres persones obligades previstes a la Llei, així com les entitats privades del país en la mesura dels compromisos adquirits voluntàriament. L'Estat andorrà constitueix la xarxa protectora que assegura la cobertura de les necessitats mínimes de les persones en situació de necessitat sense recursos ni familiars o persones obligades, en els termes establerts en aquesta Llei i en les normes que la desenvolupen

[...]

- f) Transversalitat. Les actuacions dels serveis socials cerquen la interrelació dels objectius i les actuacions amb altres sistemes, especialment salut, educació, treball, seguretat social, habitatge i justícia.

[...]

- h) Universalitat. Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat i equitat als serveis, les prestacions, els programes i els protocols de la Cartera de serveis socials i sociosanitaris en els termes establerts en la present Llei.

- i) Igualtat i equitat. L'accés a les prestacions, els programes, els protocols i les accions, com també el seu ús, s'ha de fer en condicions d'igualtat, sense cap tipus de discriminació, i atenent criteris d'equitat per tal de prestar l'atenció segons les necessitats reals de les persones i els territoris. No es consideren contràries a aquest principi les mesures de discriminació positiva que s'estableixin per aconseguir la igualtat efectiva i la inserció social.

- j) Globalitat i inclusió. Els serveis, les prestacions i les accions del sistema són integrals, per tal d'atendre les necessitats de la persona i de la família en la seva globalitat, evitant la fragmentació, i tenen una funció d'inclusió social.

Article 4 Beneficiaris

El sistema de serveis socials i sociosanitaris s'adreça a tota la població, especialment a les persones o a les famílies que es troben en situació de risc o de desprotecció, exclusió o dependència.

En relació a la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació

Article 30. Pla integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació

El Govern, a proposta del ministeri responsable dels afers socials, ha d'aprovar amb una periodicitat quadriennal un pla integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació que aglutini diferents mesures adreçades a les dones i als col·lectius en una situació de més vulnerabilitat a què fa referència l'apartat 3 de l'article 2, i que prioritzi la integració dels recursos i serveis existents i que inclogui una guia pràctica pels professionals. Aquest pla ha d'integrar, entre d'altres, el Programa d'inserció laboral, el Programa d'inclusió social de les persones nouvingudes i el Programa per a la igualtat efectiva de les dones i els homes, a què fan referència els articles 30, 31 i 32, respectivament

Article 32. Programa d'inclusió social de les persones nouvingudes

El Govern, a proposta dels ministeris responsables de la immigració i dels afers socials, ha d'aprovar amb una periodicitat quadriennal un programa d'inclusió social de les persones nouvingudes amb l'objectiu d'afavorir la seva integració en tots els àmbits de la vida social a través del foment de la interacció amb el seu entorn i el reconeixement del seu valor cultural i social.

3.2. Teòrica

1. La integració com a objectiu global:

Les societats actuals són producte de processos migratoris que s'han desenvolupat i evolucionat durant segles, però en les últimes dècades s'ha produït un procés de globalització important que ha reforçat exponencialment aquests processos migratoris i ha modificat les societats tal com les coneixíem, transformant-les en un espai multicultural que ha enfortit les estructures dels seus sistemes. D'altra banda, aquesta globalització fomentada pel capitalisme mercantil actual ha empobrit considerablement certes zones o països que s'han convertit en fonts naturals de recursos per als països del denominat primer món. Aquest procés ha tingut fortes repercussions sobre les poblacions d'aquestes zones i les ha obligat a buscar en els països occidentals un redute d'esperança. Tal com conclou Ovejero (2002, 2003), els fluxos migratoris són un fenomen connatural de les societats humanes, però la globalització actual no només està massificant aquest fluxos sinó que està dotant-los de connotacions molt preocupants, almenys per les tres raons següents:

- a) Augment de les despeses socials i dificultat dels estats per poder intervenir-hi, la qual cosa fa difícil corregir els errors de funcionament dels mercats, amb les serioses conseqüències que això tindrà per a les persones migrades.
- b) Un progrés tecnològic tan accelerat que difícilment els països menys desenvolupats podran assolir-lo, per la qual cosa la cronicitat dels processos d'exclusió social anirà en augment.
- c) Forts impediments i traves a la immigració per part de les polítiques internacionals, així com l'augment d'ideologies i actituds xenòfobes per part de la població.

El repte principal de les societats modernes, doncs, és integrar adequadament i eficaçment les minories culturals i ètniques producte de la immigració, i, al mateix temps, incorporar noves polítiques que reivindicuin l'exercici dels drets humans i el manteniment de les societats democràtiques..

En les últimes dècades, hi ha hagut un debat intens sobre els diferents paradigmes teòrics en relació amb la integració de les persones migrades en les societats modernes. Aquests models intenten establir una estructura que permeti treballar la problemàtica d'aquest fenomen de la forma més eficient i consolidar-se entorn d'una convivència òptima entre autòctons i migrants, més que descriure les causes i factors desencadenants del problema. Dels diferents models teòrics rellevants, en destaquen principalment (Ovejero, 2005, p. 26):

- a) Assimilació: procés d'adequació de l'immigrant a la societat receptora, que requereix que aquesta persona adquireixi la cultura, els costums i els models de vida de la

comunitat d'acollida, deixant de costat els seus models propis, de manera que desapareix progressivament la seva condició d'estrany o diferent. És llavors quan la societat acollidora el reconeixrà com un dels seus, i es produirà, així, una plena integració de la persona migrada (Malgesini, Giménez, 2000, p. 52-54).

- b) Multiculturalisme: és un model centrat en el pluralisme cultural i es basa en el concepte de no discriminació per raons d'ètnia o cultura, reconeixent la multiculturalitat com un mecanisme d'evolució de les societats humanes. Va sorgir com una reacció a la tendència cap a la uniformització cultural imposada per la globalització. Intenta incentivar els nous ciutadans i ciutadanes a viure en la seva pròpia comunitat i a tolerar les altres comunitats etnoculturals de la societat. La identitat i els valors culturals del grup són el pilar bàsic sobre el qual es recolza el model multicultural (Taylor, 2001, p. 58-59).
- c) Model liberal: el model liberal es caracteritza per una distinció entre la neutralitat cultural de l'Estat i les filiacions ètniques dels seus membres. La pluralitat és tolerada, però no és promoguda ni integrada pel discurs polític. El mercat de treball i l'associacionisme cívic són els principals responsables de la integració social de la persona migrada. En aquest model lamentablement destaquen la privació socioeconòmica de les comunitats nouvingudes i la creació de guetos i infraclases de base ètnica (Colom, 2002, p. 31-42).

2. La integració a Andorra:

La solidaritat del poble andorrà amb les persones i les famílies en situació de necessitat és una de les senyes d'identitat nacional i això s'ha aconseguit prioritzant la prevenció i sustentant-se en la dignitat, l'autonomia, la responsabilitat dels ciutadans i la solidaritat social.

La Constitució del Principat d'Andorra, recollint aquest esperit, estableix a l'article primer que Andorra és un Estat social i proclama "com a principis inspiradors de l'acció de l'Estat andorrà el respecte i la promoció de la llibertat, la igualtat, la justícia, la tolerància, la defensa dels drets humans i la dignitat de la persona" i, per això, a l'article 6.2 preceptua que "els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives". En altres disposicions el text constitucional es refereix a la protecció de diversos col·lectius, com la família i els fills; a àmbits del benestar, com la salut, l'educació, el treball i l'habitatge, i amb caràcter general propugna el desenvolupament equilibrat de la societat i el benestar general.

El funcionament de la Llei de serveis socials i sociosanitaris preveu que els serveis socials i sociosanitaris s'adrecin a tota la població i d'una manera especial a les persones que es troben en situació de necessitat social, de dependència, d'exclusió social o risc, i no disposen dels mitjans ni dels recursos personals ni familiars per fer front a la situació. En aquest sentit, es regulen els titulars dels drets i dels deures, d'acord amb la normativa d'immigració i els tractats i els acords internacionals.

La Llei estableix un model de serveis socials i sociosanitaris que es fonamenta en un conjunt de drets i deures de la ciutadania basats en la coresponsabilitat dels poders públics, -segons les seves competències-, i els beneficiaris i les famílies, que hi hauran de col·laborar en funció de les seves possibilitats. D'altra banda, es basa en una societat activa que fa prevaldre les accions envers l'autonomia de les persones i les famílies i la seva participació en la resolució dels problemes. Així mateix, prioritza les accions preventives i les actuacions centrades en la

persona i en la seva dignitat, tot potenciant la solidaritat i la implicació cívica, l'acció voluntària i l'ajuda mútua.

Els serveis socials i sociosanitaris del Principat es regeixen pels principis següents, que garanteixen la creació de serveis i programes com aquest:

- a) **Corresponsabilitat.** La responsabilitat en l'assoliment de la finalitat dels serveis socials i sociosanitaris és compartida entre els poders públics —Govern, comuns i altres entitats públiques i parapúbliques, d'acord amb les seves competències—, els beneficiaris dels serveis i les seves famílies i altres persones obligades previstes a la Llei, així com les entitats privades del país en la mesura dels compromisos adquirits voluntàriament. L'Estat andorrà constitueix la xarxa protectora que assegura la cobertura de les necessitats mínimes de les persones en situació de necessitat sense recursos ni familiars o persones obligades, en els termes establerts en la Llei esmentada més amunt i en les normes que la desenvolupen.
- b) **Sostenibilitat.** El sistema de serveis socials i sociosanitaris ha de complir els seus objectius sense posar en perill l'equilibri pressupostari actual ni el de les generacions futures; per tant, les seves despeses han de ser harmòniques amb el creixement econòmic i el desenvolupament social.
- c) **Societat activa, solidaritat i participació.** L'acció pública ha de potenciar les iniciatives cíviques adreçades a fomentar la implicació ciutadana en la detecció i la cobertura de les necessitats i la consecució de l'autonomia plena dels individus i les famílies. Per això, les administracions públiques han de preveure la participació en la programació, l'avaluació i el control dels serveis socials i sociosanitaris en els termes establerts en la Llei mencionada. Així mateix, han de col·laborar amb les entitats, els voluntaris, la cooperació internacional i els grups d'ajuda mútua i establir canals de participació permanents amb les associacions i les entitats socials.
- d) **Prevenició.** Es prioritzen les accions dirigides a detectar les causes que provoquen les necessitats i situacions de marginació i a intervenir-hi. Així mateix, es promouen les actituds previsores per part dels ciutadans.
- e) **Subsidiarietat.** La provisió dels serveis s'ha de fer des de les instàncies personals, socials o territorials més properes a la població, sempre que es pugui fer eficientment.
- f) **Transversalitat.** Les actuacions dels serveis socials cerquen la interrelació dels objectius i les actuacions amb altres sistemes, especialment salut, educació, treball, seguretat social, habitatge i justícia.
- g) **Atenció integral centrada en la persona.** Totes les actuacions s'han d'adreçar a la millora de la qualitat de vida i el benestar de la persona, amb respecte a la seva dignitat. Per això, cal afavorir l'autonomia i la participació.
- h) **Universalitat.** Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat i equitat als serveis, les prestacions, els programes i els protocols de la Cartera de serveis socials i sociosanitaris en els termes establerts en la Llei.
- i) **Igualtat i equitat.** L'accés a les prestacions, els programes, els protocols i les accions, com

també el seu ús, s'ha de fer en condicions d'igualtat, sense cap tipus de discriminació, i atenent criteris d'equitat per tal de prestar l'atenció segons les necessitats reals de les persones i els territoris. No es consideren contràries a aquest principi les mesures de discriminació positiva que s'estableixin per aconseguir la igualtat efectiva i la inserció social.

- j) Globalitat i inclusió. Els serveis, les prestacions i les accions del sistema són integrals, per atendre les necessitats de la persona i de la família en la seva globalitat, evitant la fragmentació, i tenen una funció d'inclusió social.
- k) Proximitat i continuïtat de l'atenció.

3.3 Diagnòstica:

Al Decret 195/2025, del 4-12-2025 sobre l'estructuració dels Serveis del Cap de Govern es preveuen les funcions del Departament de Polítiques d'Igualtat. Són les següents:

Article 1

- 6. La Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana està adreçada a donar suport al Govern en el seguiment de la implementació de les polítiques d'igualtat i en els aspectes de participació ciutadana. Aquesta Secretaria està formada pels òrgans que s'indiquen a l'article 7, amb les funcions assignades que s'hi detallen.

Article 6

4. Departament de Polítiques d'Igualtat

- 4.1 El Departament de Polítiques d'Igualtat opera sota la dependència directa de la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana, que assumeix la direcció en aquest àmbit.
- 4.2. Les funcions del Departament de Polítiques d'Igualtat són:
 - a) Impulsar el desplegament dels preceptes continguts a la normativa vigent en matèria d'igualtat d'oportunitats.
 - b) Promoure mesures actives per prevenir, detectar i fomentar el dret a la igualtat d'oportunitats en relació amb les desigualtats i la discriminació que pateixen les persones i els col·lectius en una situació de més vulnerabilitat.
 - c) Impulsar, desplegar i avaluar programes i accions transversals orientades a garantir la igualtat efectiva entre dones i homes, en col·laboració amb els altres òrgans del Govern, entitats cíviques i la ciutadania en general.
 - d) Coordinar els treballs que s'han de desenvolupar per a la recollida, el tractament i la interpretació de les dades, els recursos i estudis sobre la igualtat i la no-discriminació. Això inclou la gestió de l'Observatori de la Igualtat.
 - e) Promoure, desplegar i avaluar programes i accions transversals orientats a prevenir la violència domèstica i la violència en qualsevol altre àmbit, i a lluitar contra aquestes violències, en els termes establerts a la normativa vigent i als convenis internacionals

subscrits. Això inclou la gestió del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere i el Servei d'Atenció a Víctimes de Violència Domèstica i Familiar.

- f) Potenciar l'atenció integral i pluridisciplinària a les víctimes de qualsevol tipus de discriminació de tracte. Sensibilitzar la ciutadania entorn de la problemàtica de les desigualtats i la discriminació que pateixen les dones i les persones que pertanyen a col·lectius en una situació de més vulnerabilitat, en els termes establerts a la normativa vigent i als convenis internacionals subscrits. Això inclou la gestió del Servei d'Igualtat.
- g) Gestionar el Servei d'Atenció Integral a Víctimes del Tràfic d'Éssers i el Servei d'Atenció a Persones Refugiades, d'acord amb la normativa vigent i els protocols d'actuació.
- h) Qualsevol altra que la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana li atorgui o encomani.

4. Persones destinatàries

El Programa està destinat a totes les persones que hagin arribat al país recentment, comunitàries i no comunitàries, que acreditin estar en possessió d'una autorització prevista a la Llei qualificada d'immigració, o estan en procés d'obtenir-la.

5. Objectius

- **Facilitar** la integració social i cultural de les persones nouvingudes, garantint l'accés a la informació i als recursos bàsics que ofereix el país.
- **Promoure** l'autonomia personal i funcional a través de l'aprenentatge dels drets i deures, el coneixement de la llengua catalana i el funcionament del sistema social, laboral, educatiu i sanitari d'Andorra.
- **Detectar** necessitats i factors de risc en les persones ateses, tant individuals com familiars, per poder intervenir de manera precoç i evitar situacions de vulnerabilitat o exclusió social.
- **Proporcionar** assessorament i acompanyament personalitzat, oferint eines concretes per resoldre les dificultats inicials relacionades amb habitatge, feina, educació, la salut i els tràmits administratius.
- **Prevenir** situacions de marginació i exclusió social, sensibilitzant sobre els recursos disponibles i promovent accions que garanteixin la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.

- **Fomentar** la creació de xarxes socials i comunitàries que permetin a les persones nouvingudes establir vincles, compartir experiències i participar en la vida col·lectiva del país.
- **Sensibilitzar** la població local sobre la importància de la convivència, la diversitat i la inclusió com a valors fonamentals per a una societat cohesionada.

6. Metodologia

Dins del Programa d'acollida per a persones nouvingudes es desenvoluparan dos vies d'intervenció:

Intervenció directa:

Intervenció social centrada en l'assessorament, la informació i la integració de persones nouvingudes al país a les xarxes de la societat.

Intervenció indirecta:

Accions de prevenció per conscienciar, sensibilitzar la població i crear grups i xarxes igualitàries i inclusives per evitar l'exclusió social d'aquestes persones nouvingudes.

La intervenció es divideix en **tres mòduls principals**, que poden activar-se segons les necessitats de cada persona. Aquesta estructura permet adaptar el ritme i la profunditat de les sessions a les particularitats de cada trajectòria migratòria, tot garantint que es tractin els continguts essencials del procés d'acollida.

Mòdul A. Coneixement d'Andorra: societat, territori i cultura

Aquest primer bloc introdueix les persones usuàries a les principals característiques d'Andorra, des d'una perspectiva geogràfica, institucional i sociocultural:

- **Geografia i estructura territorial:** coneixement del país, les parròquies, el clima i l'entorn natural com a factors que influeixen en la vida quotidiana i l'organització del territori.
- **Organització política i marc legal:** comprensió del funcionament institucional d'Andorra (Govern, comuns, copríncipat), els drets i deures de la ciutadania, i la importància de conèixer les normes de convivència i el marc legislatiu bàsic.
- **Societat i cultura:** exploració dels valors socials, les tradicions, la diversitat, el paper del català com a llengua oficial i eina d'integració, i la participació en la vida cultural i associativa.
- **Llengua catalana:** relació del català amb l'Administració pública, el sector públic i privat i les obligacions derivades.

Aquest mòdul busca no només transmetre informació, sinó també fomentar el sentiment de pertinença i respecte mutu entre la persona nouvinguda i la societat d'acollida.

Mòdul B. Introducció als serveis bàsics i a les estructures claus del país

Aquest mòdul ofereix una visió general dels àmbits principals que estructuraven la vida quotidiana a Andorra. L'objectiu és dotar les persones nouvingudes de coneixements essencials per entendre i accedir als serveis bàsics, així com facilitar-los l'autonomia i l'adaptació al nou entorn. S'hi tracten aspectes com:

- El funcionament del mercat laboral
- Les opcions d'habitatge i els drets com a llogater
- El sistema sanitari i la seguretat social
- L'organització del sistema educatiu

Mòdul C. Derivació i connexió amb serveis i recursos

Aquest mòdul se centra en la identificació de necessitats específiques i la derivació als serveis públics i socials adequats, per evitar situacions de vulnerabilitat i garantir un acompanyament efectiu, als departaments i serveis següents:

- Àrea d'Atenció a les Persones i a les Famílies
- Àrea de Voluntariat
- Departament d'Habitatge
- Departament de Treball
- Departament de Política Lingüística
- Departament d'Immigració
- Ministeri d'Educació
- Ministeri de Salut
- Caixa Andorrana de Seguretat Social
- Etc.

La funció de derivació es fa amb una visió integral de la persona, reforçant l'acollida com un procés transversal i interinstitucional.

7. Recursos

Per a la creació i el desenvolupament posterior del Programa d'acollida per a persones nouvingudes, el Departament de Polítiques d'Igualtat ha elaborat una llista dels recursos necessaris, els quals s'han classificat en tres grups principals:

Professionals:

- 1 tècnic/a en treball social
- 1 tècnic/a en educació social
- 1 tècnic/a jurista (quan hi hagi necessitat explícita per resoldre dubtes de caràcter legislatiu o jurídic)
- 1 professional en traducció i interpretació (quan hi hagi necessitat explícita per impossibilitat de comunicació)

Materials:

Guia pràctica d'acollida

Espai:

Instal·lacions del Departament de Polítiques d'Igualtat

8. Avaluació

L'avaluació del Programa d'acollida per a persones nouvingudes vol valorar dos aspectes principals. D'una banda es durà a terme una avaluació de resultats i de l'altra es farà una avaluació de la implementació. És important que tant l'avaluació de resultats com l'avaluació del ritme d'implementació es mesurin tant de manera quantitativa com qualitativa.

Avaluació dels resultats

Aquest tipus d'avaluació es basa en l'anàlisi del grau en què el programa aconsegueix els resultats desitjats, que estan especificats en els objectius establerts al programa.

Degut a la complexitat i la diversitat de necessitats de les persones nouvingudes al país és necessària una avaluació de la implementació, la qual consisteix a valorar la satisfacció per part de les persones ateses.

Instruments d'avaluació:

- Qüestionari final, per valorar l'eficàcia del programa per part dels usuaris.
- Valoració quantitativa: nombre de casos atesos.

9. Bibliografia

Coulon, A. (1992). *L'École de Chicago*. Paris: Que sais-je?, Presses Universitaires de France.

Giménez, C. (2003). *¿Qué es la inmigración?*. Barcelona: RBA Editores.

Gordon, M. (1964). *Assimilation in American life: The role of race, religion and national origins*. Oxford: University Press.

Malgesini, G.; Giménez, C. (2000). *Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*. Madrid: Catarata.

- Ovejero, A. (1998). *Las relaciones humanas: Psicología social teórica y aplicada*. Madrid: Ed. Biblioteca Nueva.
- Ovejero, A. (2002). «Globalización, escuela y nuevas formas de exclusión social». A: Aula Abierta, núm. 79, p. 153-175.
- Ovejero, A. (2003). «Pobreza, subdesarrollo y globalización». A: Instituto de Estudios por la Paz y la Cooperación (ed.). Educación para la paz, la cooperación y la resolución de conflictos. Oviedo: Eukasia Editorial, p. 153-175.
- Ovejero, A. (2004). *Globalización, sociedad y escuela*. Valladolid: Secretariado de Publicaciones de la Universidad de Valladolid.
- Ovejero, A. (2005). «Qué es realmente la globalización y cuáles son sus consecuencias». Lliçó d'obertura de curs, Universidad de Valladolid, Campus de Palencia.
- Sartori, G. (2001). *La sociedad multiétnica. Pluralismo, multiculturalismo y extranjeros*. Madrid: Taurus.
- Taylor, C. (2001). El multiculturalismo y la política del reconocimiento. Mèxic DF: Fondo de Cultura Económica.
- Todd, E. (1996). *El destino de los inmigrantes*. Barcelona: Editorial Tusquets.
- Tribalat, M. (1996). *De l'immigration à l'assimilation: Enquête sur les populations d'origine étrangère en France*. Paris: La Découverte/Ined.
- Vicente Blanco, D. J. (2004). «La construcción social del inmigrante por la legislación de extranjería». A: Diversos autors. Voces escondidas: Realidad socioeconómica y laboral de la población inmigrante en Castilla y León. Valladolid: Germania, (p. xx-xx).
- Walzer, M. (1996). «La política de la diferencia: estatalidad y tolerancia en un mundo multicultural». A: Isegoría: Revista de Filosofía Moral y Política, núm. 14, p. 37-53.
- Yancey, W.; Ericksen, E.; Juliani, R. (1976). «Emergent ethnicity: A review and reformulation». A: American Sociological Review, núm. 41, p. 391-403.
- Yans-Mclaughlyn, V. (ed.). (1990). *Immigration reconsidered: History, sociology and politics*. Nova York: Oxford University Press.
- Zangwill, I. (1909). *The melting pot*. Nova York: Macmillan.
- Zhou, M. (1997). «Social capital in Chinatown: The role of community-based organizations and families in the adaptation of the younger generation». A: Weis, L.; Seller, M. S. (eds.). Beyond black and white: New voices, new faces in the United States schools. Nova York: State University of New York Press, p. 181-206.